

УДК 615.12: 615.256.3: 614.27

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА АСОРТИМЕНТУ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДОСТУПНОСТІ ЗАСОБІВ ОРАЛЬНОЇ ГОРМОНАЛЬНОЇ КОНТРАЦЕПЦІЇ ТА КОМБІНОВАНИХ КОНТРАЦЕПТИВНИХ РЕЛІЗИНГ СИСТЕМ

Міщенко О. Я., Осташко В. Ф.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації

Кафедра клінічної фармакології

clinpharmacol_ipksph@nuph.edu.ua

Вступ. Комбіновані контрацептивні релізинг системи (ККРС) позбавлені ряду проблем характерних для комбінованих оральних контрацептивів (КОК). Доступність методу – одна з найважливіших умов тривалої контрацепції.

Мета дослідження. Порівняльна характеристика асортименту, економічної доступності та споживчого попиту на засоби оральної гормональної контрацепції (ОГК) та ККРС, представлені на фармацевтичному ринку України у 2018 році.

Методи дослідження. Аналіз асортименту та цін ОГК для системного застосування та ККРС за даними аналітичної системи «Моріон», аналіз їх фізичної та економічної доступності за показником адекватності платоспроможності (Ca.s.) та споживчого попиту на них.

Результати досліджень. Практично всі ОГК для планового застосування є високодоступними для споживача (Ca.s. < 5%). Найменш доступний – Мерсилон® (MSD, США) (Ca.s. – 5,02). Для обох ККРС – Ca.s.>5% (для вагінального кільця – 6,38; для трансдермального пластира – 5,32). Найбільший споживчий попит був на монофазні КОК (реалізовано 1708,1 тис. шт. упаковок), найменший попит серед ОГК був на чистогестагенні оральні контрацептиви (ЧГОК) (реалізовано 14,6 тис. шт. упаковок). Вагінальних кілець реалізовано 20,2 тис. шт. упаковок. Найменшим попитом користувався трансдермальний пластир (реалізовано 7,1 тис. шт. упаковок).

Висновки. Практично всі ОГК є високодоступними для жінок України. Найменш доступні: КОК Мерсилон® та ККРС. Попит на вагінальне кільце був більшим ніж на ЧГОК, це свідчить, що ряд споживачів можуть вибрати більш зручний у використанні, хоча й більш високовартісний метод контрацепції.

Ключові слова: *фармацевтичний ринок, гормональні контрацептиви, соціально-економічна доступність, споживчий попит.*

Вступ. Репродуктивне здоров'я населення вважається фактором національної безпеки, критерієм ефективності соціальної та економічної політики держави. Сучасний стан репродуктивного здоров'я населення вимагає нових ефективних шляхів його збереження і поліпшення [1]. Україною схвалений План та Цілі сталого розвитку ООН (2016-2030), які передбачають забезпечення до 2030 року загальної доступності послуг з охорони сексуального та репродуктивного

здоров'я, включаючи послуги з планування сім'ї [7, 8], що може сприяти зниженню цін на засоби контрацепції в Україні.

Сучасні методи гормональної контрацепції різного хімічного складу, форм і способу введення в організм (комбіновані естроген-гестагенні препарати з різними дозами гормонів; препарати, що містять тільки гестагени для перорального застосування; ін'єкційні засоби; підшкірні імпланти; нашкірні, вагінальні та внутрішньоматкові релізінг-системи) забезпечують контрацепцію приблизно однаково за ефективністю та безпечністю. Вибір контрацептива визначається, зазвичай, за бажанням жінки, наявності тих чи інших захворювань або показань до застосування, віку, репродуктивного анамнезу тощо. Поява нових низькодозованих комбінованих оральних контрацептивів (КОК), що містять високоселективні гестагени, сприяла різкому зниженню кількості побічних реакцій при їх застосуванні. Для сучасних КОК характерна необхідність щоденного прийому, коливання рівня гормонів протягом доби, наявність первинного проходження діючих речовин препарату через печінку тощо. Для подолання цих проблем були створені пролонговані методи комбінованої гормональної контрацепції (КГК), такі як вагінальне контрацептивне кільце і трансдермальний контрацептивний пластир. Ці КГК позбавлені проблем, пов'язаних з первинним проходженням компонентів через печінку (диспепсичні розлади); у них відсутнє добове коливання рівня гормонів, що сприяє зниженню частоти побічних реакцій; для них характерна тривала контрацепція (7 днів для пластира – 3 пластири на місяць; 21 день – для вагінального кільця – одне кільце на місяць) і відсутня необхідність щоденного самоконтролю, що існує у разі застосування оральних гормональних контрацептивів (ОГК) (КОК та оральні контрацептиви, які містять тільки гестаген), що підвищує прийнятність зазначених методів [5].

Сьогодні на українському фармацевтичному ринку існує велика кількість різноманітних засобів для планової контрацепції, які відносяться до фармакотерапевтичних груп: G03A – гормональні контрацептиви для системного застосування (G03A A – естрогени і гестагени у фіксованих комбінаціях, G03A B – препарати, що містять гестагени і естрогени для послідовного застосування) та G02B – контрацептиви для місцевого застосування (G02B A03 – пластикові внутрішньоматкові протизапліднювальні засоби з прогестагенами, G02B B01 – піхвові кільця з прогестагеном та естрогеном). Засоби гормональної контрацепції призначаються згідно з рекомендаціями ВООЗ і Наказу МОЗ України від 21.01.2014 р. №59 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги з питань планування сім'ї» [2, 3, 6].

При виборі методу контрацепції необхідно враховувати їх ефективність, зручність використання, можливість виникнення ускладнень при їх застосуван-

ні, відновлення фертильності після припинення його використання, відсутність порушень фізіології статевого акту, контрацептивний метод не повинен погіршувати здоров'я користувача та, по можливості, мати позитивний вплив на його здоров'я (корекція гормональних порушень, профілактика захворювань тощо). Усі ці риси притаманні КГК.

Доступність методу (помірна ціна та наявність у продажу) можна вважати однією з найважливіших умов надійної та тривалої контрацепції [3].

Мета дослідження. Порівняльна характеристика асортименту, економічної доступності та споживчого попиту на засоби оральної гормональної контрацепції та комбіновані контрацептивні релізінг системи (ККРС), що представлені на фармацевтичному ринку України в 2018 році.

Методи дослідження. Було проведено ретроспективний аналіз асортименту та цін ОГК для системного застосування та ККРС, представлених на фармацевтичному ринку України у 2018 році. Для аналізу були використані дані аналітичної системи «PharmXplorer» інформаційно-пошукової компанії «Моріон». Були проаналізовані: вартість ОГК для системного застосування і ККРС, а також їх фізична та економічна доступність. За результатами аналізу були визначені: кількість і структура виробників, форми випуску препаратів тощо. Було проаналізовано споживчий попит на засоби гормональної контрацепції. Економічна доступність місячного курсу застосування препаратів для споживача оцінювалася за розрахунком за наступною формулою показником адекватності платоспроможності (Ca.s.) [4]:

$$\text{Ca.s.} = (P / \text{Wa.w.}) * 100\%,$$

де Ca.s. – коефіцієнт адекватності платоспроможності; Wa.w – середня заробітна плата середньостатистичного українця за 2018 рік (7810 грн.); P - середня роздрібна ціна місячного курсу застосування препарату.

Результати досліджень. На фармацевтичному ринку України у 2018 році представлені наступні ОГК для планового застосування (табл. 1): G03A A – естрогени і гестагени у фіксованих комбінаціях – так звані «монофазні» КОК (G03A A07 – левоноргестрел та етинілестрадіол; G03A A09 – дезогестрел та етинілестрадіол; G03A A10 – гестоден та етинілестрадіол; G03A A12 – дроспіренон і етинілестрадіол; G03A A15 – хлормадинон та етинілестрадіол; G03A A16 – дієногест та етинілестрадіол і G03A A20** – інші комбінації); G03A B – препарати, що містять гестагени і естрогени для послідовного застосування – так звані «багатофазні» КОК (G03A B03 – левоноргестрел і етинілестрадіол, G03A B08 – дієногест і естрадіол) та G03A C – гестагени – так звані «чистогестагенні» оральні контрацептиви (G03A C02 – лінестренол, G03A C09 –

**Результати аналізу асортименту оральних гормональних контрацептивів
для планового застосування, представлених на фармацевтичному ринку
України в 2018 році**

№ з/п	Фармако-терапевтичні групи	Кількість торгових найменувань (ТН)	Діапазон середніх роздрібних цін за одну упаковку, грн.	Діапазон коефіцієнту адекватності платоспроможності (Ca.s.), %	Кількість упаковок, реалізованих впродовж 2018 р. (тис. шт.)
1	G03A A – естрогени і гестагени у фіксованих комбінаціях	35	116,11 - 392,40	1,49-5,02	1708,1
2	G03A B – препарати, що містять гестагени і естрогени для послідовного застосування	3	223,44 - 269,24	2,86-3,45	156,7
3	G03A C – гестагени	2	131,05 - 242,86	1,68-3,11	14,6
Всього:		40	116,11 - 392,40	1,49-5,02	1879,4

дезогестрел). Препарати відрізняються один від одного за складом (монофазні і багатофазні гормональні контрацептиви, що містять комбінації естрогенів та гестагенів; препарати, що містять тільки гестагенний компонент). Це впливає на особливості їх застосування (при застосуванні КОК передбачається перерва у прийомі гормональних компонентів на період менструальноподібної кровотечі, а препарати, що містять тільки гестагенний компонент, застосовуються постійно – після закінчення застосування таблеток з попередньої упаковки, наступного дня починають застосовувати таблетки з наступної упаковки), ризик виникнення венозного тромбоемболізму (не має ризику при застосуванні ОГК, що мають у своєму складі тільки гестагенний компонент) та ризику розвитку інших побічних ефектів. Препарати з групи G03A A – естрогени і гестагени у фі-

ксованих комбінаціях – представлені на фармацевтичному ринку України під 35 торговими назвами (ТН), з групи G03A B – препарати, що містять гестагени і естрогени для послідовного застосування – 3 ТН, а з групи G03A C – гестагени – 2 ТН. Усі препарати – іноземного виробництва.

Таблиця 2

Результати аналізу асортименту гормональних контрацептивів у вигляді релізінг систем для планового застосування, представлених на фармацевтичному ринку України в 2018 році

№ з/п	Фармако-терапевтичні групи	Кількість торгових найменувань (ТН)	Ціна роздрібна (грн.)	Діапазон коефіцієнту адекватності платоспроможності (Ca.s.), %	Кількість упаковок, реалізованих впродовж 2018 р. (тис. шт.)
1	G03A A13 норельгестромін, етинілестрадіол (пластир – трансдермальна терапевтична система)	1	415,64	5,32	7,1
2	G02B B01 Вагінальні кільця з етинілестрадіолом та етоногестрелом	1	498,45	6,38	20,2

Також, на фармацевтичному ринку України в 2018 році представлені наступні ККРС (табл. 2): G02B B01 – піхвові кільця з прогестагеном та естрогеном; G03A A13 – норельгестромін і етинілестрадіол. Дія цих КГК подібна до такої монофазних КОК. Засоби зареєстровані в Україні під 1 ТН для групи G02B B01 – Новаринг® (Schering-Plough Central East, Швейцарія) (етинілестрадіол 2,7 мг та етоногестрел 11,7 мг) та під 1 ТН для групи G03A A13 – Евра® (Johnson&Johnson Ukraine, США) (пластир – трансдермальна терапевтична система, № 3 норельгестромін 6 мг та етинілестрадіол 0,6 мг). Ці засоби, як і всі ОГК – іноземного виробництва.

Аналіз ринкових цін ОГК для планового застосування показав, що ціновий діапазон препаратів коливається у наступних межах: для групи G03A A – естрогени і гестагени у фіксованих комбінаціях – від 116,11 грн. для препарату Лувина (Lupin, Індія) до 392,40 грн. для Мерсилон® (MSD, США); для групи G03A B – препарати, що містять гестагени і естрогени для послідовного засто-

сування – від 223,44 грн. для препарату Три-регол (Gedeon Richter, Угорщина) до 269,24 грн. для препарату Три-регол 21+7 тієї ж фірми; для групи G03A C – гестагени – від 131,05 грн. для Дезиретт (Exeltis Healthcare, Іспанія) до 242,86 грн. для Лактинет[®]-Ріхтер (Gedeon Richter, Угорщина). Таким чином, ціновий діапазон всіх препаратів ОГК для планового застосування, не залежно від їх складу, коливається у межах – від 116,11 грн. для препарату Лувина (Lupin, Індія) до 392,40 грн. для Мерсилон[®] (MSD, США).

За результатами аналізу ринкових цін на ККРС, представлені на фармацевтичному ринку України у 2018 р., було встановлено, що для єдиного на ринку України вагінального кільця Новаринг[®] (Schering-Plough Central East, Швейцарія) роздрібна ціна (використання протягом місяця) була 415,64 грн., а для єдиного на ринку України пластира – трансдермальної терапевтичної системи Евра[®] (Johnson&Johnson Ukraine, США) – 415,64 грн.

За результатами розрахунку коефіцієнту адекватності платоспроможності (Ca.s.) можна зробити висновок, що практично всі ОГК для планового застосування, які були представлені на фармацевтичному ринку України в 2018 р., є високодоступними для споживача, оскільки їх Ca.s.<5%. Найменш доступним для середньостатистичного споживача в Україні препаратом з цієї групи є лише препарат Мерсилон[®] (MSD, США), Ca.s. якого склав 5,02.

Що стосується Ca.s. для ККРС, представлених на фармацевтичному ринку України у 2018 році, то його розрахунок показав, що для обох зареєстрованих на ринку України засобів він > 5% і навіть більший ніж у найменш доступного для середньостатистичного споживача в Україні препарату з групи ОГК для планового застосування Мерсилону[®] (MSD, США). Так для вагінального кільця Новаринг[®] (Schering-Plough Central East, Швейцарія) Ca.s. дорівнював 6,38, а для пластира – трансдермальної терапевтичної системи Евра[®] (Johnson&Johnson Ukraine, США) – 5,32.

Аналіз споживчого попиту на засоби гормональної контрацепції показав (табл. 1-2), що найбільшим попитом користувалися ОГК групи G03A A – естрогени і гестагени у фіксованих комбінаціях (монофазні КОК), яких було реалізовано 1708,1 тис. шт. уп.; меншим попит був на ОГЕ групи G03A B – препарати, що містять гестагени і естрогени для послідовного застосування (багатофазні КОК) – їх було реалізовано на порядок менше – 156,7 тис. шт. упаковок, а найменшим споживчим попитом користувалися ОГК групи G03A C – гестагени (чистогестагенні оральні контрацептиви) – реалізовано всього 14,6 тис. шт. упаковок. При порівняльному аналізі споживчого попиту на ККРС, представлені на фармацевтичному ринку України у 2018 році, встановлено, що вагінальних кілець з етинілестрадіолом та етоногестрелом (ККРС з групи G02B B01) було реалізовано 20,2 тис. шт. упаковок, що незважаючи на найвищий Ca.s.

(6,38) навіть більше ніж було реалізовано чистогестагенних оральних контрацептивів (ОГК групи G03AC – гестагени). Найменшим попитом з усіх аналізованих препаратів користувався пластир – трансдермальна терапевтична система (ККРС групи G02B B01), якого було реалізовано лише 7,1 тис. шт упаковок.

Висновки:

1. У результаті аналізу економічної доступності оральних гормональних контрацептивів на українському фармацевтичному ринку в 2018 році встановлено, що практично всі препарати є високодоступними для жінок України.
2. Найзначнішу розбіжність цінового діапазону встановлено у клініко-фармакологічній групі препаратів G03A A – естрогени і гестагени у фіксованих комбінаціях.
3. Багатофазні КОК (група G03A B) та чистогестагенні оральні контрацептиви (група G03A C) розташовані в середині цінового діапазону.
4. Найменш доступними для середньостатистичного споживача в Україні препаратом з групи оральних гормональних контрацептивів для планового застосування є препарат Мерсилон® (MSD, США) (Ca.s. 5,02), а у групі комбінованих контрацептивних релізінг систем обидва засоби малодоступні для жінок України.
5. Практично всі препарати групи оральних гормональних контрацептивів є високодоступними для жінок України, що дозволяє жінкам практично всіх верств населення нашої країни попереджувати небажану вагітність.
6. Не зважаючи на найнижчу цінову доступність з усіх комбінованих гормональних контрацептивів (Ca.s.=6,38) вагінального кільця Новаринг® (Schering-Plough Central East, Швейцарія), споживчий попит на нього був навіть більшим ніж на чистогестагенні оральні контрацептиви (група G03A C). Це вказує на те, що ряд споживачів, у випадку більш зручного у використанні методу контрацепції (одне вагінальне кільце на місяць у порівнянні із щоденним протягом місяця застосуванням таблетованих препаратів), можуть зробити вибір на користь більш зручного у використанні, хоча й більш високовартісного методу контрацепції.

Перелік використаних джерел інформації:

1. Державна політика у сфері охорони здоров'я : кол. моногр. : у 2 ч. / [упоряд. проф. Я. Ф. Радиш ; передм. та заг. ред. проф. М. М. Білинської, проф. Я. Ф. Радиша]. – К. : НАДУ, 2013. – Ч. 1. – 396 с.
2. Жук С. И. Гормональная контрацепция и пути оптимизации ее назначения / С. И. Жук, Л. Д. Захурдаева // Здоровье женщины. – 2014. – № 7 (93). – С. 184-187.
3. Медицинские критерии приемлемости для использования методов контрацепции. – Женева: ВОЗ, 5-е издание, 2015. – 195 с. – [Електронний доку-

мент]. – Режим доступу: http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0005/348116/MEC-merged.pdf?ua=1.

4. Мнушко З. М. Система забезпечення доступності лікарських засобів / З. М. Мнушко, І. В. Тіманюк // Вісник фармації. – 2007. – № 1 (49). – С. 52-57.
5. Назарова Н. М. Эстроген-гестагенные рилизинг-системы: новый взгляд на контрацепцию (обзор литературы) / Н. М. Назарова, В. Н. Прилепская // Фарматека. – № 14. – 2009. – С. 10-15.
6. Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги з питань плануванні сім'ї. – [Електронний документ]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0059282-14x>. – Затверджено наказом МОЗ України № 59 від 21 січня 2014 року.
7. Цілі Сталого Розвитку: Україна. Національна доповідь 2017. – [Електронний документ]. – Режим доступу: http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf.
8. Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development. - United Nations, 2015. – [Електронний документ]. – Режим доступу: <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>;

СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА АССОРТИМЕНТА И ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДОСТУПНОСТИ СРЕДСТВ ОРАЛЬНОЙ ГОРМОНАЛЬНОЙ КОНТРАЦЕПЦИИ И КОМБИНИРОВАННЫХ КОНТРАЦЕПТИВНЫХ РЕЛИЗИНГ СИСТЕМ

Мищенко О. Я., Осташко В. Ф.

Вступление. Комбинированные контрацептивные релизинг системы (ККРС) лишены ряда проблем, характерных для комбинированных оральных контрацептивов (КОК). Доступность метода – одно из важнейших условий длительной контрацепции.

Цель исследования. Сравнительная характеристика ассортимента, экономической доступности и потребительского спроса на средства оральной гормональной контрацепции (ОГК) и ККРС, представленных на фармацевтическом рынке Украины в 2018 году.

Методы исследования. Анализ ассортимента и цен ОГК для системного применения и ККРС по данным аналитической системы «Морион», анализ их физической и экономической доступности по показателю адекватности платежеспособности (Ca.s.) и потребительского спроса на них.

Результаты исследований. Практически все ОГК для планового применения являются высокодоступными для потребителя (Ca.s.<5%). Наименее доступный – Мерсилон® (MSD, США) (Ca.s.=5,02). Для обоих ККРС – Ca.s >5% (для вагинального кольца – 6,38, для трансдермального пластыря – 5,32). Наибольший потребительский спрос был на монофазные КОК (реализовано 1708,1 тыс. шт. упаковок), наименьший среди ОГК – на чистогестагенные оральные контрацептивы (ЧГОК) (реализовано 14,6 тыс. шт. упаковок). Вагинальных колец реализовано 20,2 тыс. шт. упаковок. Наименьшим спросом пользовался трансдермальный пластырь (реализовано 7,1 тыс. шт. упаковок).

Выводы. Практически все ОГК высокодоступны для женщин Украины. Наименее доступны: КОК Мерсилон® и ККРС. Потребительский спрос на вагинальное кольцо был выше, чем на ЧГОК, это свидетельствует, что ряд потребителей могут выбрать более удобный в использовании, хотя и более дорогой метод контрацепции.

Ключевые слова: фармацевтический рынок, гормональные контрацептивы, социально-экономическая доступность, потребительский спрос.

COMPARATIVE CHARACTERISTIC OF ASSORTMENT AND AVAILABILITY OF ORAL HORMONAL CONTRACEPTION AND COMBINED CONTRACEPTIVE RELEASING SYSTEMS

Mishchenko O. Ya., Ostashko V. F.

Introduction. Combined contraceptive releasing systems (CCRS) are free of a number of problems that are characteristic for combined oral contraceptives (COCs). One of the most important conditions for long-term contraception is the availability of the method.

Purpose of the study. Comparative characteristics of the assortment, the availability and consumer demand for oral hormonal contraception (OHC) and CCRS holding, which were presented in the pharmaceutical market of Ukraine in 2018.

Methods. An analysis of the assortment and prices of OHC for systemic use and CCRS is carried out according to the Morion analytical system, an analysis of their physical and economic availability is carried out according to the solvency adequacy ratio (Ca.s.) and consumer demand on them.

Results. Almost all OHCs for planned use are highly available to the consumer (Ca.s.<5%). The least accessible is Mercilon® (MSD, USA) (Ca.s.=5.02). Ca.s.>5% for both CCRS (for the vaginal ring – 6.38, for the transdermal patch – 5.32). The greatest consumer demand was for monophasic COCs (1708.1 thousand units packings were sold), among OHCs the lowest consumer demand was for pure gestagen oral contraceptives (PGOCs) (14.6 thousand units packings were sold). Vaginal rings

were sold 20.2 thousand units packings. Transdermal patch was in the least demand (7.1 thousand units packings were sold). **Conclusions.** Almost all OHCs are highly available for women in Ukraine. The least available are: COC Mercilon® and CCRS. Consumer demand for the vaginal ring was greater than for PGOCS, which suggests that a number of consumers may choose a more convenient, although more expensive method of contraception.

Key words: pharmaceutical market, hormonal contraceptives, socio-economic affordability, consumer demand.

АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ НПЗЗ НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ, ЇХ ОБ'ЄМІВ СПОЖИВАННЯ, ДОСТУПНОСТІ ТА НАЯВНОСТІ В МІЖНАРОДНИХ ТА ВІТЧИЗНЯНИХ МЕДИКО- ТЕХНОЛОГІЧНИХ ДОКУМЕНТАХ ПРОТЯГОМ 2014-2018 РОКІВ

Яковлєва Л. В., Тітова А. А.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Кафедра фармакоекономіки

feknfau@ukr.net

Вступ. НПЗЗ широко використовуються в усьому світі як протизапальні та обезболюючі засоби. При хронічних захворюваннях ці ЛЗ споживаються довгими курсами. Але навіть нетривале застосування НПЗЗ може спричинити розвиток побічних ефектів, перше місце серед яких займають НПЗЗ-гастропатії.

Мета дослідження. Метою роботи було визначення асортименту та показників соціально-економічної доступності, формального VEN-аналізу препаратів об'ємів споживання НПЗЗ групи M01A на фармацевтичному ринку України за останні п'ять років (2014-2018) у залежності від фармакологічних характеристик.

Методи дослідження. Для аналізу асортименту та визначення обсягів споживання НПЗЗ використовували АТС/DDD – методологію і дані про обсяги реалізації ЛЗ протягом 2014-2018 рр. за інформаційно-пошуковою системою «Моріон». Для аналізу соціально-економічної доступності НПЗЗ розраховували показник адекватності платоспроможності ($C_{a.s.}$), який показує частку заробітної плати, що витрачається на придбання ЛЗ на місячний курс лікування. Формальний VEN-аналіз був зроблений за допомогою: ДФЛЗУ, Нац. переліку основних ЛЗ, BNF та NICE guideline DRAFT (January 2018).

Результати дослідження. НПЗЗ на фармацевтичному ринку України за 2014-2018 роки були представлені препаратами як іноземних, так і вітчизняних виробників на основі 32 МНН. Асортимент ТН коливався в межах 392-419. Найбільшою кількістю ТН на ринку за весь досліджуваний період представлені такі ЛЗ як Диклофенак та його комбінації, Мелоксикам, Ібупрофен та Німесулід, які характеризуються меншою токсичністю та достатньою клінічною ефективністю. Ці МНН представлені в здебільшого дешевими ТН, ціна яких знаходиться в діапазоні 0,81-14,00 грн. Переважна більшість ТН за досліджуваний період за усіма МНН відноситься до високодоступних (75%-86% ТН) ЛЗ. Найбільш споживаними